

Kedves leendő első osztályosok Szülei!

Az iskolakezdés mindenki életében komoly változás, hiszen az eddig önfeledten játszó gyermekükre újabb, egészen más kihívások várnak szeptembertől. Az indulás meghatározza a gyermek egész iskolai pályafutását, tanuláshoz való viszonyát. Fontos, hogy a szülők ismerjék és felismerjék gyermekük azon képességeit, amelyek sikeressé tehetik számukra az iskolakezdést. Szeretnénk egy kis segítséget nyújtani, támpontot adni Önöknek azzal, hogy megosztunk néhány gondolatot az iskolaérettségről.

Milyen egy iskolára érett gyermek? Milyen képességekkel kell rendelkeznie, hogy zökkenőmentes legyen az iskolakezdés?

Testi fejlettség:

Egy egészséges gyermek 6 éves kora körül jut el az első alakváltozáshoz: megváltozik testaránya, nyúlánkabbá válik, felnőtt testarányokhoz mérve arányosabb lesz, teherbírása megnő, összerendezett mozgása fejlődik. Megkezdődik a fogváltás.

Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan képes irányítani. Kialakulnak az önálló étkezési, öltözködési, egészségügyi szokások.

Erőteljesen fejlődik mozgáskoordinációja illetve finommotorikus mozgása (szem- kéz-koordinációja), téri tájékozódása. Jó, ha sokat legózik, rajzol, színez, fest a gyermek. Ezek a tevékenységek mindezt fejlesztik. Az összerendezett és koordinált finommozgás az eredményes írástanulás feltétele.

Kialakul a kezesség (bal- vagy jobbkezes).

Mentális érettség:

Az iskolaérett gyermek érdeklődéssel, egészséges izgalommal várja az iskolát, készen áll az iskolába lépésre és készül rá. Elvégzi a rábízott feladatokat. Folyamatosan fejlődnek a tanuláshoz szükséges képességei, érzékelése, észlelése. Fontos a téri tájékozódás (jobb, bal, előtte, mögötte, első, utolsó, stb. szavak megértése, helyes használata), a hallható, látható észlelések, a saját testséma fejlettsége.

Általános tájékozottság:

Egy 6 éves gyermeknek alapvető ismeretekkel kell rendelkezni önmagáról, környezetéről: tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását. Jó, ha vannak ismeretei, tapasztalatai az őt

körülvevő világról, szűkebb lakóhelyéről, a környezetében élő növényekről, állatokról, azok gondozásáról, védelméről. Ismerje az évszakokat, napszakokat és azok változásait.

Ismerje és alkalmazza az alapvető gyalogos közlekedési szabályokat.

Legyenek elemi mennyiségi ismeretei (több, kevesebb, kisebb, nagyobb stb).

Kommunikáció:

Az iskolát kezdő gyermek érthetően, folyamatosan beszél, kommunikál. Gondolatait, érzelmeit, kéréseit meg tudja fogalmazni és érthetően, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal ki tudja fejezni. Egy adott témáról, képről, meséről néhány összefüggő mondatban tud beszélni. Minden szófajt használ, különféle mondatfajtákat (kérdő, óhajtó, felszólító...), mondat szerkezeteket (összetett, mellérendelő..) alkot.

Tisztán ejti a magán-, mássalhangzókat, ez alapja a betűtanulásnak, helyesírásnak. Ha mást ejt, mást is fog leírni.

Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.

Szociális készségek:

Készen áll arra, hogy elfogadja az új iskolai környezetet, az új felnőtteket, társakat. Felismeri és betartja a viselkedés alapvető szabályait. Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni.

Emlékezet:

A tanulásban elengedhetetlen az emlékezet megfelelő szintű fejlettsége. Szükséges a bevézéséhez, feladattartáshoz. Jól fejleszthető különböző memóriajátékokkal.

Figyelem:

A jól rögzíthető és tartós figyelem a feltétele a tanulásnak. Ha a gyermek figyelme könnyen elterelhető, az nehezíti, esetleg lehetetlenné teszi az ismeretszerzést. Másodlagos tünetként jelentkezhet súlyos magatartási és beilleszkedési probléma.

Gondolkodás:

A megfelelő szintű fogalmi gondolkodás előfeltétele az iskolai életnek. Ekkorra már spontán el kell végeznie az elemi gondolkodási műveleteket, mint pl. rész-egész viszonyának felismerése, azonos vagy különböző tulajdonságok felismerése, csoportosítások adott szempontok alapján stb.

Emberrajz:

A gyermekek 6-7 éves korukra kezdenek „felismerhető” rajzokat készíteni. Az emberalak minden testrészét megrajzolják, a végtagokat helyesen csatlakoztatják. A fejre szemet, szájat, haját tesznek. Rajzuk nem „üres”, hanem felöltöztetik az alakot.

Feladattudat, feladattartás:

A feladattudat az iskolai munka elengedhetetlen része. Az iskolaérett gyermek megérti, hogy vannak kötelességei, aminek akkor is eleget kell tennie, ha nincs hozzá kedve, fáradt, vagy inkább játszana. Ha ez nem alakul ki, nehéz lesz az iskola, nyűg a tanulás. Ez jól fejleszthető, ha van otthon életkorának megfelelő rendszeres feladata, és azt nem végzi el helyette senki. (Pl: a babáit / a kisautóit csak ő rakja el a helyére.)

Jó kudarctűrő képesség:

Nélkülözhetetlen a tanuláshoz. Tudja elfogadni, hogy van, amikor valami nem sikerül elsőre. Lássa be, hogy hibázhat, és ne veszítse el a türelmét, ne adja fel a próbálkozást. Tanulja meg, a hibázás nem baj, nem bűn, a hibákból tanulni lehet. Gyakran előfordul, hogy a közös családi játékban hagyjuk nyerni a gyermekünket. Ez nem helyes, mert így nem alakulhat ki a megfelelő kudarctűrő képessége.

Felnőttekhez való viszony:

Fontos, hogy bizalommal forduljon a felnőttekhez, ha segítségre van szüksége.

A fentiekből látszik, hogy az iskolaérettség nem csupán az értelmi képességek egy bizonyos szintjét jelenti, hanem annál sokkal összetettebb fogalom.

Előfordulhat, hogy a gyermek összességében iskolaérett, de néhány területen elmaradása van. Ilyenkor fontos szakemberek segítségét igénybe venni (logopédus, fejlesztő pedagógus).

A megfelelő fejlettség elérése részben spontán, természetes érési folyamat, részben az óvoda feladata, de hatalmas felelőssége van a családoknak is. Az otthoni foglalkozás, tapasztalatszerzés, a kiegyensúlyozott, odafigyelő családi háttér olyan felkészültséget és biztonságot ad a gyermeknek, ami semmi mással nem pótolható.

Nyugodt és sikeres iskolakezdést kívánunk!

Wéber Csilla
fejlesztőpedagógus

Baum Csabáné
tanító